

Streszczenie decyzji Komisji**z dnia 23 czerwca 2010 r.****dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 101 TFUE oraz art. 53 Porozumienia EOG****(Sprawa COMP/39.092 – Wyposażenie i instalacje do łazienek)**

(notyfikowana jako dokument nr C(2010) 4185)

(Jedynie teksty w językach: angielskim, francuskim, niemieckim i włoskim są autentyczne)

(2011/C 348/09)

W dniu 23 czerwca 2010 r. Komisja przyjęła decyzję dotyczącą postępowania przewidzianego w art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”). Zgodnie z przepisami art. 30 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003⁽¹⁾ Komisja podaje niniejszym do wiadomości nazwy stron oraz zasadniczą treść decyzji, wraz z informacjami na temat wszelkich nałożonych kar, uwzględniając jednak uzasadnione prawo przedsiębiorstw do ochrony ich tajemnic handlowych. Pełen tekst omawianej decyzji w wersji nieopatrzonej klauzulą poufności będzie dostępny na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji, pod adresem:

<http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases>

1. WPROWADZENIE

- (1) Decyzja była skierowana do 62 osób prawnych należących do 17 przedsiębiorstw prowadzących działalność w branży wyposażenia i instalacje do łazienek i dotyczyła naruszenia przepisów art. 101 TFUE oraz art. 53 Porozumienia EOG. W okresie od dnia 16 października 1992 r. do dnia 9 listopada 2004 r. adresaci decyzji brali udział w pojedynczym, złożonym i ciągłym naruszeniu przepisów, obejmującym terytoria Austrii, Niemiec, Niderlandów, Włoch, Belgii oraz Francji, polegającym na koordynowaniu rocznych wzrostów cen oraz koordynowaniu wzrostów cen wynikających ze szczególnych okoliczności (takich jak wzrost cen surowców, wprowadzenie opłat drogowych, wprowadzenie euro), ustalaniu cen minimalnych i rabatów oraz wymianie szczególnie chronionych informacji dotyczących działalności gospodarczej.

2. OPIS SPRAWY**2.1. Procedura**

- (2) Postępowanie wszczęto w dniu 15 lipca 2004 r. na podstawie wniosku o zwolnienie z grzywny złożonego przez Masco na podstawie obwieszczenia w sprawie łagodzenia kar z 2002 r. Komisja zebrała dalszy materiał dowodowy podczas kontroli, które przeprowadzono w listopadzie 2004 r. w kilku przedsiębiorstwach, do których skierowana była decyzja, w Austrii, Belgii, Niemczech, Włoszech i Niderlandach. Po przeprowadzeniu kontroli Komisja otrzymała wnioski o złagodzenie sankcji od przedsiębiorstw Grohe, Ideal Standard, Hansa, Dornbracht, Roca oraz Artweger, jak również zwróciła się do kilku podmiotów o udzielenie dalszych informacji.
- (3) W dniu 26 marca 2007 r. przedstawiono pisemne zgłoszenie zastrzeżeń. Wszyscy przedsiębiorcy mieli możliwość dostępu do akt sprawy oraz możliwość obrony wobec wstępnego stanowiska Komisji na piśmie, zaś w dniach 12–14 listopada 2007 r. – podczas składania ustnych wyjaśnień na spotkaniu wyjaśniającym. Na posiedzeniach

w dniach 25 maja 2010 r. i 18 czerwca 2010 r. Komitet Doradczy ds. Praktyk Ograniczających Konkurencję i Pozycji Dominujących wydał przychylną opinię, zaś w dniu 23 czerwca 2010 r. Komisja przyjęła przedmiotową decyzję.

2.2. Krótki opis naruszenia

- (4) Decyzja dotyczy pojedynczego i ciągłego naruszenia przepisów art. 101 TFUE oraz art. 53 Porozumienia EOG w odniesieniu do sektora wyposażenia i instalacji do łazienek dla następujących grup produktów: krany i mocowania, ceramiczne urządzenia sanitarne oraz kabiny prysznicowe.
- (5) Naruszenie polegało na koordynowaniu rocznych wzrostów cen oraz koordynowaniu wzrostów cen wynikających ze szczególnych okoliczności (takich jak wzrost cen surowców, wprowadzenie opłat drogowych, wprowadzenie euro), ustalaniu cen minimalnych i rabatów oraz wymianie szczególnie chronionych informacji dotyczących działalności gospodarczej. Koordynację cenową przeprowadzano w okresie między 1992 r. a 2004 r., głównie przy okazji posiedzeń, które się odbywały w 13 różnych stowarzyszeniach handlowych, a dodatkowo poprzez kontakty dwustronne między niektórymi przedsiębiorstwami. Koordynowano przede wszystkim wysokość cen, po których producenci sprzedawali swoje produkty hurtownikom.
- (6) Zasięg kartelu rozszerzył się do sześciu państw członkowskich, a mianowicie Niemiec, Austrii, Włoch, Belgii, Francji i Niderlandów. W przypadku Niderlandów w decyzji stwierdzono naruszenie, jednak nie nałożono żadnych grzywnien, jako że ustalono, iż dotyczy ono okresu od dnia 31 grudnia 2009 r.
- (7) W decyzji uznano, że w wymienionych sześciu państwach członkowskich miało miejsce pojedyncze, złożone i ciągłe naruszenie (PZCN) w odniesieniu do trzech grup produktów. Uznano, że 8 z 17 przedsiębiorstw ponosi odpowiedzialność za PZCN we wszystkich sześciu

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1.

państwach (tj. Masco, American Standard, Grohe, Hansa, Duravit, Duscholux, Sanitec oraz Villeroy & Boch), jako że ustalono, iż nie jest możliwe, że przedsiębiorstwa te nie wiedziały o ogólnym zasięgu i podstawowych cechach kartelu. Pozostałe przedsiębiorstwa są odpowiedzialne za PZCN jedynie w państwie, w którym działały jako część kartelu, jako że nie można było ustalić, czy wiedziały one o ogólnym zasięgu geograficznym działalności kartelu⁽¹⁾.

(8) Zakres odpowiedzialności każdego z adresatów decyzji ustala się w oparciu o stopień zaangażowania w ustalenia kartelu, tj. albo jako bezpośredniego uczestnika porozumienia, lub – w przypadku spółki dominującej – uwzględniając, że odpowiedzialność za działania spółki zależnej można przypisać spółce dominującej, jeżeli miała ona decydujący wpływ na zachowanie spółek zależnych w czasie, kiedy doszło do naruszenia prawa.

2.3. Adresaci decyzji i czas trwania

(9) Decyzja jest skierowana do 62 osób prawnych, które należą do 17 przedsiębiorstw: Masco, Grohe, Ideal Standard⁽²⁾, Roca, Hansa, Dornbracht, Sanitec, Villeroy & Boch, Duravit, Duscholux, Kludi, Artweger, Cisaal, Mamoli, RAF, Teorema oraz Zucchetti.

(10) Czas trwania w przypadku poszczególnych adresatów decyzji jest następujący:

a) Masco Corporation (1.1.1995–15.7.2004); Hansgrohe AG (16.10.1992–15.7.2004); Hansgrohe Deutschland Vertriebs GmbH (6.11.2002–15.7.2004); Hansgrohe Handelsgesellschaft GmbH (30.5.1995–15.7.2004); Hansgrohe SA/N.V. (21.9.2000–15.7.2004), Hansgrohe B.V. (28.9.1994–31.12.1999); Hansgrohe Sarl (1.5.2004–15.7.2004); Hansgrohe S.R.L. (16.10.1992–15.7.2004); Hüppe GmbH (15.9.1994–15.7.2004); Hüppe GesmbH (12.10.1994–15.7.1994); Hüppe Belgium SA (N.V.) (10.3.2003–15.7.2004); Hüppe B.V. (20.1.1999–31.12.1999);

b) Grohe Beteiligungs GmbH (15.3.1993–9.11.2004); Grohe AG (15.3.1993–9.11.2004); Grohe Deutschland Vertriebs GmbH (6.3.1998–9.11.2004); Grohe Gesellschaft GmbH (21.7.1994–9.11.2004); Grohe SA (N.V.)

(21.9.2000–9.11.2004); Grohe Sarl (10.12.2002–9.11.2004); Grohe SpA (15.3.1993–9.11.2004); Grohe Nederland B.V. (28.9.1994–31.12.1999);

c) Trane Inc. (15.3.1993–9.11.2004), WABCO Europe BVBA (29.10.2001–9.11.2004); WABCO Austria GesmbH (21.7.1994–9.11.2004), Ideal Standard GmbH (19.3.2003–9.11.2004); Ideal Standard Produktions-GmbH (30.10.2001–9.11.2004); Ideal Standard France (10.12.2002–9.11.2004); Ideal Standard Italia s.r.l. (15.3.1993–9.11.2004), Ideal Standard Nederland BV (30.11.1994–31.12.1999);

d) Hansa Metallwerke AG (16.10.1992–9.11.2004); Hansa Nederland B.V. (26.11.1996–31.12.1999); Hansa Italiana s.r.l. (16.10.1992–9.11.2004); Hansa Belgium BVBA-SPRL (10.3.2003–9.11.2004) oraz Hansa Austria GmbH (21.7.1994–9.11.2004);

e) Sanitec Europe Oy (12.10.1994–9.11.2004); Allia S.A.S. (25.2.2004–9.11.2004); Produits Céramiques de Touraine SA (25.2.2004–9.11.2004); Keramag Keramische Werke AG (12.10.1994–9.11.2004); Koninklijke Sphinx B.V. (28.9.1994–9.11.2004); Koralle Sanitärprodukte GmbH (24.1.1996–9.11.2004); Pozzi Ginori SpA (14.5.1996–14.9.2001);

f) Villeroy & Boch AG (28.9.1994–9.11.2004); Villeroy & Boch Austria GmbH (12.10.1994–9.11.2004); Villeroy & Boch Belgium SA (N.V.) (30.10.2001–9.11.2004); Villeroy & Boch S.A.S. (25.2.2004–9.11.2004);

g) Duravit AG (7.7.2000–9.11.2004); Duravit BeLux Sprl/Bvba (30.10.2001–9.11.2004); Duravit SA (25.2.2004–9.11.2004);

h) Duscholux GmbH & Co. KG (29.11.1994–9.11.2004), Duscholux Belgium SA/N.V. (21.9.2000–9.11.2004), DPM Duschwand-Produktions- und Montagegesellschaft GmbH. (15.9.1994–9.11.2004);

i) Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG Armaturenfabrik (6.3.1998–9.11.2004);

j) Kludi GmbH & Co. KG (6.3.1998–9.11.2004), Kludi Armaturen GmbH & Co. KG (21.7.1994–9.11.2004);

(1) Te przedsiębiorstwa to: Roca (odpowiedzialne w Austrii i we Francji), Dornbracht i Kludi (odpowiedzialne w Austrii i Niemczech), Artweger (odpowiedzialne w Austrii) oraz włoskie przedsiębiorstwa Cisaal, Mamoli, RAF, Teorema, Zucchetti (wszystkie odpowiedzialne we Włoszech, gdzie koordynacja określona w decyzji obejmowała tylko krany, mocowania oraz wyroby ceramiczne).

(2) Wcześniejsza grupa Ideal Standard podzieliła się na kilka przedsiębiorstw. Osoby prawne, które były częścią byłej grupy Ideal Standard i są adresatami decyzji, wyszczególniono w pkt 10 lit. c).

- k) Roca Sanitario SA (29.10.1999–9.11.2004), Roca Sarl (10.12.2002–9.11.2004), Laufen Austria AG (12.10.1994–9.11.2004);
- l) Artweger GmbH. & Co. KG (12.10.1994–9.11.2004);
- m) Rubinetteria Cital SpA (15.3.1993–9.11.2004);
- n) Mamoli Robinetteria SpA (18.10.2000–9.11.2004);
- o) RAF Rubinetteria SpA (15.3.1993–9.11.2004);
- p) Rubinetterie Teorema SpA (15.3.1993–9.11.2004);
- q) Zucchetti Rubinetteria SpA (16.10.1992–9.11.2004).

2.4. Działania naprawcze

- (11) W przypadku niniejszej decyzji mają zastosowanie wytyczne w sprawie grzywien z 2006 r. ⁽¹⁾.

2.4.1. Podstawowa kwota grzywiny

- (12) Podstawową kwotę grzywiny ustalono poprzez pomnożenie proporcjonalnej części wartości sprzedaży wyposażenia i instalacji do łazienek hurtownikom dokonanej przez każde z przedsiębiorstw na danym obszarze geograficznym w ostatnim roku, w którym występowało naruszenie (dla większości przedsiębiorstw był to 2003 r.) przez liczbę lat i miesięcy, w czasie których dane przedsiębiorstwo uczestniczyło w naruszeniu („kwota zmienna”), a następnie doliczenie dodatkowej kwoty, której wysokość również obliczono jako proporcjonalną część wartości sprzedaży, w celu zniechęcenia przedsiębiorstw do zawierania porozumień horyzontalnych dotyczących ustalania cen („opłata za przystąpienie do porozumienia”).
- (13) Biorąc pod uwagę charakter naruszenia, łączny udział w rynku przedsiębiorstw biorących udział w porozumieniu, zakres geograficzny naruszenia i jego wdrożenie, zarówno kwota zmienna jak i opłata za przystąpienie do porozumienia zostały ustalone na poziomie 15 %.

2.4.2. Dostosowania kwoty podstawowej

- (14) W niniejszej sprawie nie występują okoliczności obciążające lub łagodzące. Nie zastosowano podwyższenia grzywiny dla zapewnienia skutku odstraszającego.

2.4.3. Zastosowanie pułapu 10 % obrotu

- (15) W przypadku wszystkich przedsiębiorstw, z wyjątkiem dwóch, kwota grzywiny osiągnęła pułap 10 % obrotów, o którym mowa w art. 23 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1/2003. Nałożone grzywiny zostały odpowiednio dostosowane.

2.4.4. Zastosowanie obwieszczenia w sprawie łagodzenia kar z 2002 r.: zmniejszenie wysokości grzywien

- (16) Na skutek zastosowania obwieszczenia w sprawie łagodzenia kar z 2002 r. przedsiębiorstwo Masco otrzymuje pełne zwolnienie z grzywiny. Grzywiny dla przedsiębiorstw Grohe oraz Ideal Standard zmniejszono o 30 %. Ponadto, zgodnie z ust. 23 obwieszczenia w sprawie łagodzenia kar z 2002 r., przy ustalaniu wysokości grzywiny dla Ideal Standard Komisja nie uwzględniła informacji dotyczących wyrobów ceramicznych w Belgii oraz kranów, mocowań i wyrobów ceramicznych we Francji. Było to spowodowane faktem, iż Ideal Standard było pierwszym przedsiębiorstwem, które zawiadomiło Komisję o naruszeniu w związku z tymi grupami produktów i państwami, a informacje te nie były wcześniej znane Komisji. Wnioski o złagodzenie sankcji przedłożone przez przedsiębiorstwa Hansa, Roca, Dornbracht oraz Artweger zostały odrzucone, jako że nie dostarczyły wystarczającej wartości dodanej w porównaniu do informacji, którymi dysponowała Komisja.

2.4.5. Niewypłacalność

- (17) Dziesięć przedsiębiorstw powołało się na niewypłacalność na mocy pkt 35 wytycznych w sprawie grzywien z 2006 r. Komisja rozpatrzyła te wnioski i dokładnie zbadała sytuację finansową tych przedsiębiorstw oraz ich szczególną sytuację społeczno-gospodarczą.
- (18) Oceniając sytuację finansową przedsiębiorstw, Komisja sprawdziła bieżące i ostatnie sprawozdania finansowe przedsiębiorstw oraz ich prognozy na kolejne lata. Komisja uwzględniła szereg wskaźników finansowych mierzących stabilność przedsiębiorstw, ich wypłacalność i płynność oraz sytuację w zakresie kapitału własnego i przepływów pieniężnych. Ponadto Komisja zbadała stosunki z zewnętrznymi partnerami finansowymi takimi jak banki oraz stosunki z udziałowcami i akcjonariuszami. W analizie uwzględniono także plany restrukturyzacji.
- (19) Komisja dokonała oceny szczególnej sytuacji społeczno-gospodarczej dla każdego przedsiębiorstwa, którego sytuacja finansowa została uznana za wystarczająco trudną. W tym kontekście wzięto pod uwagę wpływ światowego kryzysu gospodarczego i finansowego na sektor produkcji wyposażenia łazienek. W przypadku pięciu przedsiębiorstw Komisja stwierdziła, że nałożenie grzywiny spowodowałoby znaczną utratę wartości ich majątku.
- (20) W wyniku analizy przeprowadzonej przez Komisję, z powodu trudnej sytuacji finansowej o 50 % zmniejszono grzywiny nałożone na trzy przedsiębiorstwa, a o 25 % – grzywiny nałożone na dwa inne przedsiębiorstwa.

⁽¹⁾ Wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 23 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1/2003 (Dz.U. C 210 z 1.9.2006, s. 2).

3. GRZYWNY NAŁOŻONE NA MOCY NINIEJSZEJ DECYZJI

1.		0 EUR	Masco Corporation; Hansgrohe AG; Hansgrohe Deutschland Vertriebs GmbH; Hansgrohe Handelsgesellschaft GmbH; Hansgrohe SA/N.V.; Hansgrohe B.V.; Hansgrohe Sarl; Hansgrohe S.R.L.; Hüppe GmbH; Hüppe GesmbH; Hüppe Belgium SA (N.V.) oraz Hüppe B.V.
2.	a)	25 372 377 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Grohe Deutschland Vertriebs GmbH, Grohe Beteiligungs GmbH oraz Grohe AG
	b)	4 917 533 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Grohe Gesellschaft GmbH, Grohe Beteiligungs GmbH oraz Grohe AG
	c)	4 132 820 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Grohe SA (N.V.), Grohe Beteiligungs GmbH oraz Grohe AG
	d)	6 277 702 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Grohe Sarl, Grohe Beteiligungs GmbH oraz Grohe AG
	e)	14 124 828 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Grohe SpA, Grohe Beteiligungs GmbH oraz Grohe AG
	f)	0 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Grohe Nederland B.V., Grohe Beteiligungs GmbH oraz Grohe AG
	OGÓŁEM	54 825 260 EUR	
3.	a)	259 066 294 EUR	Trane Inc.
	b)	44 995 552 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na WABCO Europe BVBA oraz Trane Inc.
	c)	1 519 000 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na WABCO Austria GesmbH, WABCO Europe BVBA oraz Trane Inc.
	d)	0 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Ideal Standard France, WABCO Europe BVBA oraz Trane Inc.
	e)	12 323 430 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Ideal Standard Italia s.r.l., WABCO Europe BVBA oraz Trane Inc.
	f)	5 575 920 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Ideal Standard GmbH, WABCO Europe BVBA oraz Trane Inc.
	g)	0 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Ideal Standard Produktions-GmbH, WABCO Europe BVBA oraz Trane Inc.
	h)	2 611 000 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na WABCO Austria GesmbH oraz Trane Inc.
	i)	0 EUR	Ideal Standard Nederland B.V.
	OGÓŁEM	326 091 196 EUR	

4.	a)	17 700 000 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Roca Sanitario SA oraz Laufen Austria AG
	b)	6 700 000 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Roca SARL oraz Roca Sanitario SA
	c)	14 300 000 EUR	Laufen Austria AG
	OGÓŁEM	38 700 000 EUR	
5.	a)	10 181 196 EUR	Hansa Metallwerke AG
	b)	2 212 713 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Hansa Austria GmbH oraz Hansa Metallwerke AG
	c)	2 036 239 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Hansa Italiana s.r.l. oraz Hansa Metallwerke AG
	d)	111 314 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Hansa Belgium BVBA-SPRL oraz Hansa Metallwerke AG
	e)	0 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Hansa Nederland B.V. oraz Hansa Metallwerke AG
	OGÓŁEM	14 541 462 EUR ⁽¹⁾	
6.		12 517 671 EUR	Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG Armaturenfabrik
7.	a)	9 873 060 EUR	Sanitec Europe Oy
	b)	26 068 884 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Keramag Keramische Werke AG oraz Sanitec Europe Oy
	c)	1 395 690 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Koninklijke Sphinx B.V. oraz Sanitec Europe Oy
	d)	4 579 610 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Allia S.A.S. oraz Sanitec Europe Oy
	e)	2 529 689 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Produits Céramiques de Touraine SA, Allia S.A.S. oraz Sanitec Europe Oy
	f)	4 520 000 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Pozzi Ginori SpA oraz Sanitec Europe Oy
	g)	5 233 840 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Koralle Sanitärprodukte GmbH oraz Sanitec Europe Oy
	h)	3 489 227 EUR	Koralle Sanitärprodukte GmbH
	OGÓŁEM	57 690 000 EUR	

8.	a)	54 436 347 EUR	Villeroy & Boch AG
	b)	6 083 604 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Villeroy & Boch Austria GmbH oraz Villeroy & Boch AG
	c)	2 942 608 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Villeroy & Boch Belgium SA (N.V.) oraz Villeroy & Boch AG
	d)	8 068 441 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Villeroy & Boch S.A.S. oraz Villeroy & Boch AG
	OGÓŁEM	71 531 000 EUR	
9.	a)	25 226 652 EUR	Duravit AG
	b)	2 471 530 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Duravit BeLux SPRL/BVBA oraz Duravit AG
	c)	1 568 143 EUR	Grzywna nałożona solidarnie na Duravit SA oraz Duravit AG
	OGÓŁEM	29 266 325 EUR	
10.	a)	384 022 EUR	Duscholux GmbH & Co. KG
	b)	128 007 EUR	Duscholux Belgium SA
	c)	1 147 652 EUR	DPM Duschwand-Produktions- und Montagegesellschaft GmbH
	OGÓŁEM	1 659 681 EUR	
11.	a)	3 233 192 EUR	Kludi GmbH & Co. KG
	b)	2 282 253 EUR	Kludi Armaturen GmbH & Co. KG
	OGÓŁEM	5 515 445 EUR	
12.		2 787 015 EUR	Artweger GmbH. & Co. KG
13.		1 196 269 EUR	Rubinetteria Cital SpA
14.		1 041 531 EUR	Mamoli Rubinetteria SpA
15.		253 600 EUR	RAF Rubinetteria SpA
16.		421 569 EUR	Rubinetterie Teorema SpA
17.		3 996 000 EUR	Zucchetti Rubinetteria SpA

(¹) Zob. decyzja z dnia 1 marca 2011 r. zmieniająca decyzję C(2010) 4185 w wersji ostatecznej dotyczącą postępowania przewidzianego w art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 53 Porozumienia EOG, C(2011) 1178.